

Urte berriaren atarian

KATIXA DOLHARE-ZALDUNBIDE
LITERATUR ZALEA

2020 urtea joan, 2021 urtea jin. Denek bezala, ingurukoei opatu diet aitzineko urtea baino hobea goa izan dakiela berria, osasun onarekin bereziki, nola ez. Alta, mundua norabide galgarrirantz abiatua dela ezin uka. Beroketa klimatikoa eta migrazio behartuen arazo nagusiez gain, askatasuna murriztu zaigu: multinazionalak zein botere publikoek hiritarrak oro fitxatze gaituzte; orain arte baino zailago dateke gero hurbilean biltzea, elkarteak sortzea, militantzia soziopolitikoan hastea edo irautea, legedi berriek zerraturik bezala baikaituzte; lan baldintzak nehoiz baino gehiago okertu zaizkigu, bai alor pribatua, bai sail publikoan –lanean jarraitu ahal dugun pribilegiatuoi–; jendetasunezko harremanak hormatu dira, arroz-tua dugu erabat elkar agurtzeko musua, besarkada edo bortzekoa; konfiantzarik ez dago gehiago agintariengan; ekonomia erreala beheko errekarantz abiatua da, ziztu bizian, baina ekonomia birtuala sekulako fleitean dago; laurogeita hamar urteko aitaxi-amaxiak txertatuko dira, baina etorkin gazte-gazteak ehunka hiltzera uzten dira itsasoan. Herri aberatsetan, bakoitza kiribildurik gabiltza gure eguneroko hitsean, iraupen pertsonala

helmuga. Osasun fisiko, mental eta afektiboa itsutzen duen izu orokorra muineraino sartua du gehiengoak.

Zenbaitzuek pentsatua zuten izurri aitzineko “anormaltasunera” ez ginela itzuliko, “normalitate” berria, ekologikoa eta zuzena, asmatuko genuela hetsaldi garaian. Ordu arte guti adituak ziren ahots itxaropentsuak oihera ozen bilakatu ziren. Baina badirudi inoiz baino anormalagoa dugula oraina, lehenagoko anormaltasuna baino anormalagoa ere, eta etorkizunerako zaila izanen dela zentzuzko normak eraikitzea. Jainkoaren ondotik, ideologiak isildu eta hil dira: engoitik, nor noiz non nolako normak ezar litezake xutik? Hersturetan gaude, itsumandoka, erori artean behaztopatuz noraezean ari, pantailei zozoki kateatuak.

Zertan ezarri esperantza, beraz, aurten? Lehenik, ahal dugun neurrian, bizitzaren gozamenean. Gizarte izoztu eta gaiztotuaren uretan gurutzatu atseden, goxotasun, elkar-ulerzte edo maitasunezko uhartetxoetan geldialdi salbagarriak preza ditzakegu; goza ditzakegu lehenago baino kartsukiago adiskide, familia, haur, bikote-kidea eta auzoekin pasatu une iheskorak; plazer sakonarekin libra ditzakegu irriak eta zirtoak; ozenkiago

2021

PAULA ESTÉVEZ

adieraz ditzakegu gorputzaren goseak eta izpirituaren egarriak.

Gero, etsipen guziak gaindituz, adostu genezake, gure baitan eta kolektiboki, transmititu nahi dioguna gazteriari, eta transmititu nahi ez dioguna, uros, argi eta aske haz dadin; indarrak eman ditzakegu transmisio hori baikorra eta alaia izan dadin.

Bestalde, elkartasunezko ekitalditan parte har dezakegu, auzoan edo herrian, mundua aldatu ezinean gure ingurua berderen hobetzen saiatuz.

Azkenik, izadiak eta arteak eskaini edertasuna eta norabide e(ste)tikoa ikusten jakin dezakegu, arima eta bihotz altxagarri.

Dudarik gabe, aurten pobrezia hedatuko da, iritziak muturretara joanen, gerra giroa zabalduko; segurki, aldizkatuko dira bakoitzarengan ernegu eta oldartze momentuak, umore zinikoa eta hitz errabiatuak, negar zotinak eta barre karkailak. Asmotzat har dezagun, bada, gorabeheren artetik irautea bizirik, bakoitza etxean berekoiki ez baina kanpoan elkarrekin, handikien komedia hilkorak jasane beharrean irudimenak, zentzu onak, kontzientziak eta bihotzak gomendatua ekintza bihurtuz. ●